

■ OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY *versus* NAŘÍZENÍ VLÁDY

§ 5 Památkové rezervace - nařízení > vláda ČR (428 rozsudků+usnesení)

§ 6 Památkové zóny - OOP > MK po projednání s KÚ (571 rozsudků+us.)

Metodický den specialistů k PÚ 5/2025

Martin Čerňanský

1. dubna 2025

OOP – úvod a definice (viz MD 2022)

- Opatření obecné povahy (OOP) je zvláštní úkon správního orgánu na hranici mezi správním aktem (rozhodnutím) a právním předpisem (zákon). Jde o **obecně** konkrétní úkon na rozdíl od rozhodnutí, které je individuálně konkrétní akt. OOP má **obecný okruh adresátů** a **konkrétně určený předmět**.
- Do českého právního řádu OOP zavedeno zejména **zákonem č. 500/2004 Sb. (správní řád)** s účinností od 1. 1. 2006. Podle judikatury může být aplikováno zpětně.
- OOP zastoupeno i v **zák. č. 283/2021 Sb. (stavební zákon)**, § 36 (obrana a bezpečnost státu), § 73 (ÚPD), § 113 (zrušení ÚPD), § 117 (vymezení zastavěného území), § 118 (vydání územního opatření), § 219, 220 (stanovení OP), § 267 (IS), § 291-298 (kontrola), § 307 (soudní přezkum), § 311-322 (starší ÚPD)

■ OOP je vymezeno v § 171–174 správního řádu, část šestá

■ § 171

Podle této části postupují **správní orgány** v případech, kdy jim **zvláštní zákon** ukládá vydat závazné OOP, které není právním předpisem ani rozhodnutím.

■ § 172 (zveřejnění návrhu)

- (1) Návrh OOP s odůvodněním **správní orgán po projednání s DO** uvedenými v § 136 doručí **veřejnou vyhláškou** podle § 25, kterou vyvěsí **na své úřední desce a na úředních deskách OÚ** v obcích, jejichž správních obvodů se má OOP týkat, a vyzve **dotčené osoby**, aby k návrhu opatření **podávaly připomínky** nebo **námítky**. Návrh OOP musí být **zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů**.
- (2) Není-li vzhledem k rozsahu návrhu možno zveřejnit jej na úřední desce v úplném znění, musí být na úřední desce uvedeno, o jaké OOP jde, čímž zájmů se přímo dotýká a kde a v jaké lhůtě se lze s návrhem seznámit. **Úplné znění návrhu včetně odůvodnění však musí být i v takovém případě zveřejněno způsobem umožňujícím dálkový přístup.**

■ OOP je vymezeno v § 171–174 správního řádu, část šestá

■ § 172 (řízení, písemné a ústní připomínky)

- (3) Řízení o návrhu OOP je **písemné**, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že se koná veřejné projednání návrhu. Doba a místo konání veřejného projednání správní orgán oznámí **na úřední desce nejméně 15 dnů předem**; oznámení zveřejní též na úředních deskách OÚ v obcích, jejichž správních obvodech se má OOP týkat. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, **je možné tuto dobu zkrátit**; nestanoví-li zákon jinak, musí zkrácená doba činit **nejméně 5 dní**.
- (4) K návrhu OOP může **kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy** mohou být OOP **přímo dotčeny**, uplatnit u správního orgánu **písemné připomínky** nebo na veřejném projednání **ústní připomínky**. Správní orgán je povinen se připomínkami **zabývat jako podkladem pro OOP** a **vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění**.

■ OOP je vymezeno v § 171–174 správního řádu, část šestá

■ § 172 (písemné námitky s odůvodněním, rozhodnutí o námitkách)

- (5) **Vlastníci nemovitostí**, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být **OOP** přímo dotčeny, nebo, **určí-li tak správní orgán, i jiné osoby**, jejichž oprávněné zájmy mohou být OOP přímo dotčeny, mohou podat proti návrhu OOP **písemné odůvodněné námitky** ke správnímu orgánu **ve lhůtě 30 dnů** ode dne jeho zveřejnění. **Zmeškání úkonu nelze prominout.**

O námitkách rozhoduje správní orgán, který OOP vydává. Jestliže by vyřízení námitky vedlo k řešení, které přímo **ovlivní oprávněné zájmy** některé osoby jiným způsobem než návrh OOP, **a není-li změna zjevně též v její prospěch**, zjistí správní orgán její **stanovisko**. Rozhodnutí o námitkách, které musí obsahovat vlastní odůvodnění, se uvede jako součást odůvodnění OOP (§ 173 odst. 1).

Proti rozhodnutí se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny OOP.

■ OOP je vymezeno v § 171–174 správního řádu, část šestá

■ § 173 (vyvěšení opatření)

(1) OOP, které musí obsahovat odůvodnění, **správní orgán oznámí veřejnou vyhláškou**; OOP zveřejní též **na úředních deskách OÚ** v obcích, jejichž správních obvodů se OOP týká. Ustanovení § 172 odst. 1 platí obdobně. **OOP nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky**. Hrozí-li vážná **újma veřejnému zájmu**, může OOP nabýt účinnosti **již dnem vyvěšení**; stanoví-li tak zvláštní zákon, může se tak stát před postupem podle § 172. Do OOP a jeho odůvodnění **může každý nahlédnout u správního orgánu, který OOP vydal**.

(2) **Proti OOP nelze podat opravný prostředek**.

(3) Povinnost, která je stanovena zákonem a jejíž rozsah je v mezích zákona určen OOP, **lze exekučně vymáhat** jedině tehdy, **jestliže bylo vydáno rozhodnutí**, které existenci této povinnosti prohlásilo a v němž byla **osoba**, jež tuto povinnost má, **jmenovitě uvedena**.

■ OOP je vymezeno v § 171–174 správního řádu, část šestá

■ § 174 (přezkum)

(1) Pro řízení podle této části platí obdobně ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé **správního řádu**.

(2) Soulad OOP s právními předpisy lze posoudit v **přezkumném řízení**. Usnesení o **zahájení přezkumného řízení** lze vydat **do 1 roku od účinnosti opatření**. Účinky **rozhodnutí** v přezkumném řízení nastávají **ode dne jeho právní moci**.

NV - úvod a definice

- Nařízení vlády (NV) je prováděcí předpis náležející mezi obecně závazné právní předpisy.

Pravomoc vlády vydávat nařízení vychází z Ústavy ČR a to konkrétně Článku 78.

- Úplné znění nařízení vlády se vyhlašuje ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv, vedené Ministerstvem vnitra v elektronické podobě.

Jednotlivá vydání sbírek se nazývají částky, každá částka obsahuje **jeden vyhlašovaný právní akt** (do roku 2024 bývalo v každé listinné částce zpravidla několik právních předpisů).

■ STATUT Legislativní rady vlády

■ Čl. 1 Postavení Legislativní rady vlády

3. Legislativní rada při výkonu své působnosti posuzuje legislativní návrhy (věcné záměry zákonů, návrhy zákonů a návrhy nařízení vlády) z toho hlediska, zda

a) jsou v souladu s ústavním pořádkem a s ostatními součástmi právního řádu České republiky,

b) jsou v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána,

c) jsou v souladu s právem Evropských společenství a Evropské unie,

d) jsou ve všech svých částech a jako celek nezbytné,

e) jejich obsah je přehledně členěn, srozumitelně a jednoznačně formulován a je v souladu s ostatními závaznými pravidly legislativního procesu,

f) bylo provedeno hodnocení dopadů regulace v souladu s Obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

■ JEDNACÍ ŘÁD VLÁDY

■ Čl. II Příprava materiálů pro jednání schůze vlády a jejich předkládání vládě

(8) Materiál pro jednání schůze vlády, který má legislativní povahu (návrh věcného záměru zákona, návrh zákona, **návrh nařízení vlády**, návrh stanoviska vlády k návrhu zákona, jehož předkladatelem není vláda) se **předkládá podle Legislativních pravidel vlády**.

■ Čl. IV Náležitosti materiálů pro jednání schůze vlády

(3) Má-li vláda svým rozhodnutím uskutečnit zákonem stanovenou pravomoc, je třeba dbát, aby formulace ... odpovídala znění příslušného ustanovení zákona. **Schvaluje-li vláda** legislativní návrh (návrh věcného záměru zákona, návrh zákona, **návrh nařízení vlády**, návrh stanoviska vlády k návrhu zákona, jehož předkladatelem není vláda), **vyjádří se to vždy slovem „schvaluje“**. ...

■ Čl. VIII Koordinační úloha předsedy Legislativní rady vlády

(1) Předsedovi Legislativní rady vlády přísluší koordinovat činnost vlády v oblasti
Předseda Legislativní rady vlády zejména

b) předkládá vládě stanoviska Legislativní rady vlády nebo stanoviska předsedy Legislativní rady vlády k návrhům věcných záměrů zákonů, k návrhům zákonů a k návrhům nařízení vlády,

■ LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA VLÁDY

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ Čl. 1 Předmět úpravy

- (1) Vláda jako vrcholný orgán moci výkonné řídí činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy a odpovídá za úroveň jí schvalovaných návrhů zákonů, návrhů zákonných opatření Senátu a **nařízení vlády**.

ČÁST DRUHÁ PŘÍPRAVA NÁVRHU ZÁKONA | Hlava II Návrh zákona

■ (1) Čl. 10 Náležitosti materiálů pro jednání schůze vlády

(3) Je-li v návrhu zákona navrženo zrušit zákon (nebo jeho část), k jehož provedení je vydán prováděcí právní předpis (dále jen „prováděcí předpis“), navrhne se ve zrušovacích ustanoveních návrhu zákona zrušení i tohoto prováděcího předpisu...; je-li vydaným prováděcím předpisem **nařízení vlády**, zruší se nařízením vlády,

(5) Součástí materiálu, kterým se návrh zákona předkládá k projednání vládě a Legislativní radě, je i **předkládací zpráva** a dále návrh prováděcího předpisu (**návrh nařízení vlády** nebo návrh vyhlášky) nebo teze prováděcího předpisu, pokud ... a text zákona nebo jeho části v platném znění s vyznačením navrhovaných změn, jde-li o návrh novely zákona. **Návrh prováděcího předpisu se v této fázi předkládá bez projednání v připomínkovém řízení a v pracovních komisích.**

■ LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA VLÁDY

■ ČÁST TŘETÍ VYPRACOVÁNÍ PROVÁDĚCÍCH PŘEDPISŮ | Hlava 1 Nařízení vlády

Čl. 13 (2) Lhůta pro sdělení připomínek činí **15 pracovních dnů** ode dne vložení návrhu nařízení vlády do elektronické knihovny, pokud orgán, který návrh nařízení vlády k připomínkám předkládá, nestanoví lhůtu delší. ...

Čl. 14 (1) Součástí návrhu nařízení vlády je **důvodová zpráva**, která má obecnou a zvláštní část.

Obecná část obsahuje a) vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů, b) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, ..., g) zhodnocení dopadů na práva a povinnosti fyzických a právnických osob, n) zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky,

Zvláštní část obsahuje odůvodnění jednotlivých navrhovaných ustanovení zákona, vysvětlení jejich účelu, principů, nezbytnosti, případně obsahuje i srovnání s platným právním stavem z norem vyplývající práva a povinnosti.

(3) Součástí návrhu nařízení vlády je dále **stručný popis jeho obsahu** a informativní přehled veřejnoprávních povinností, pokud z návrhu nařízení vyplývají.

■ LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA VLÁDY

■ ČÁST TŘETÍ VYPRACOVÁNÍ PROVÁDĚCÍCH PŘEDPISŮ | Hlava 1 Nařízení vlády

Čl. 15 (1) Návrh nařízení vlády, upravený podle výsledků připomínkového řízení, ... , se zašle k projednání vládě tak, že se po souhlasu osoby, která stojí v čele orgánu, který návrh nařízení vlády zpracoval, vloží do elektronické knihovny. ... Vložení návrhu nařízení vlády podle věty první do elektronické knihovny se považuje rovněž za předložení návrhu nařízení vlády Legislativní radě.

(3) Součástí materiálu, kterým se návrh nařízení vlády předkládá vládě a Legislativní radě, je spolu s **důvodovou zprávou** a závěrečnou zprávou z hodnocení dopadů regulace, vypracovává-li se, i **předkládací zpráva**; ... Jde-li o **návrh novely nařízení vlády**, je součástí materiálu, kterým se návrh nařízení vlády předkládá vládě a Legislativní radě, rovněž text nařízení vlády nebo jeho části **v platném znění s vyznačením navrhovaných změn**; ...

(4) **Legislativní rada projedná** předložený návrh nařízení vlády **do 60 dnů ode dne**, v němž jí byl návrh nařízení vlády předložen. Stanovisko Legislativní rady nebo stanovisko předsedy Legislativní rady se poté, co je schválí předseda Legislativní rady, vloží do elektronické knihovny.

(5) (6) čistopis (7) formální náležitosti (8) autorská korektura (9) informování

■ LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA VLÁDY

ČÁST SEDMÁ LEGISLATIVNĚ TECHNICKÉ POŽADAVKY

- Hlava III Čl. 30 Základní ustanovení, Čl. 32 Nadpis nařízení vlády, Čl. 37 Úvodní věta nařízení vlády,

„NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne1998,

kterým se mění nařízení vlády č. .../... Sb., o, ve znění pozdějších předpisů".

- Hlava V Čl. 30 Základní ustanovení

(5) **Zákonem nelze měnit nařízení vlády** nebo vyhlášku; nařízením vlády nelze měnit vyhlášku. Zákonem lze však celé nařízení vlády nebo celou vyhlášku zrušit, ruší-li se zároveň zmocnění .. nebo v případě nařízení vlády, ruší-li se ustanovení zákona, které nařízení vlády provádí, bylo-li vydáno bez zvláštního zmocnění ...

(6) **Nařízení vlády**, jako prováděcí předpis k zákonu, může obsahovat pouze **právní normy, které nepřekračují meze zákona**, k jehož provedení je vydáno, a které tento zákon provádí. Do nařízení vlády se nepřejímají ustanovení prováděného zákona. Nařízení vlády nesmí nově upravovat věci, jejichž úprava patří do zákona. ...

NV – Textová část (dle pokynu MK*)

■ Návrh - textová část

Identifikační údaje předmětu ochrany

Předmět ochrany

Podmínky ochrany

Vymezení rozsahu PR

■ Odůvodnění návrhu

Důvody k prohlášení PR

Vymezení předmětu a podmínek ochrany, vymezení hranic území PR

Charakteristika předmětného území

Urbanistický a historický vývoj vč. vyhodnocení archeologického potenciálu lokality

Zhodnocení památkového urbanismu a historického stavebního fondu

Přínosy PR

Prameny a literatura

Fotodokumentace

Další přílohy – nepovinné (jediný rozdíl oproti PZ)

NV – Grafická část (dle pokynu MK*)

■ Mapová část

(2 mapy s uvedením datumu a polohopisného podkladu)

Orientační mapa s vyznačením vedení hranice PR

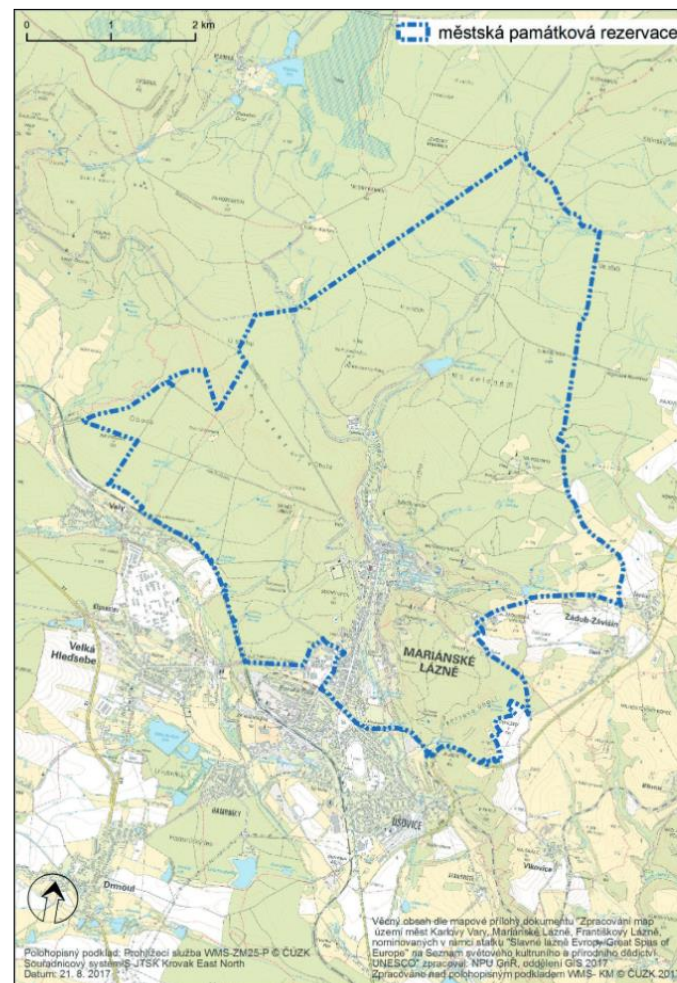
Podrobná hodnotící mapa PR (příloha odůvodnění)

Podrobná mapa vymezení rozsahu PR (na vyžádání MK)

Příklad – NV o prohlášení území vybraných částí měst Františkovy Lázně, Cheb, Karlovy Vary a Mariánské Lázně a obce Valy s lázeňskou kulturní krajinou za památkové rezervace >>>

* Navrhování chráněných území a ochranných pásem a úpravy hranic ve smyslu zmenšení či zvětšení rozsahu již chráněného území

** Směrnice k metodickému pokynu

Zdroje:

Správní řád (Zákon č. 500/2004 Sb.), Vláda České republiky (vláda.gov.cz)

Opatření obecné povahy č. 1/2016 o prohlášení památkové zóny Kačerov, obec Zdobnice

Nařízení vlády č. 127/1995 Sb. ze dne 24.5.1995 o prohlášení území ucelených částí vybraných měst a obcí s dochovanými soubory lidové architektury za památkové rezervace

Nařízení vlády č. 430/2017 Sb. ze dne 6.12.2017 o prohlášení území vybraných částí měst Františkovy Lázně, Cheb, Karlovy Vary a Mariánské Lázně a obce Valy s lázeňskou kulturní krajinou za památkové rezervace a o změně nařízení vlády č. 443/1992 Sb. o prohlášení území historického jádra města Františkovy Lázně a území pevnosti Terezín za památkové rezervace

Navrhování chráněných území a ochranných pásem a úpravy hranic ve smyslu zmenšení či zvětšení rozsahu již chráněného území (Metodický pokyn MK pro NPÚ)

Autoři fotografií: Martin Čerňanský

Děkuji za pozornost.

- **Martin Čerňanský**
Národní památkový ústav
Generální ředitelství
cernansky.martin@npu.cz
www.npu.cz